

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 15 stycznia 2010 r.

**Pan
Bogusław Śmigielski
Marszałek
Województwa Śląskiego**

LKA-410-38-02/2009/P/09/004

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego w Katowicach (zwanym dalej „Urzędem” lub „Jednostka Wdrażającą”) w zakresie realizacji zadań zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 4 stycznia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. Samorząd Województwa Śląskiego, jako Instytucja Wdrażająca, realizował, w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (zwanego dalej „ZPORR”), dwa działania: Działanie 2.2 *Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne* oraz Działanie 2.6 *Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy*. Działania te, realizowane w ramach Priorytetu 2 ZPORR *Wzmocnienie rozwoju*

---

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

zasobów ludzkich w regionach, współfinansowane były ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

2. Sprawozdania końcowe z realizacji Działań 2.2 i 2.6 ZPORR zostały złożone przez Instytucję Wdrażającą w terminie, tj. w dniu 6 listopada 2009 r.
3. W ciągu całego okresu realizacji ZPORR, w województwie śląskim zrealizowano:
  - 210 projektów w ramach Działania 2.2 o łącznej wartości 82 987 680,24 zł (w tym: środki EFS - 58 210 487,68 zł),
  - 23 projekty w ramach Działania 2.6 o łącznej wartości 19 068 795,33 zł (w tym: środki EFS - 14 301 596,49 zł).

Żadna z zawartych z beneficjentami umów o dofinansowanie projektu nie została rozwiązana.

4. Według stanu na dzień 15 listopada 2009 r. do odzyskania od beneficjentów pozostawała kwota 494 678,34 zł (w tym: należność główna - 407 491,34 zł oraz odsetki - 87 187,00 zł), będąca wynikiem nieprawidłowości, związanych z realizacją projektu nr Z/2.24/II/2.6/5/04. Stwierdzono, że w tym przypadku działania windykacyjne prowadzone były przez Instytucję Wdrażającą bez zbędnej zwłoki (procedurę skierowania tej sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego wszczęto po otrzymaniu ostatecznej decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego).
5. Opracowane w Urzędzie zasady archiwizacji, ujęte w *Podręczniku Procedur Wdrażania ZPORR Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego* (z dnia 9 lipca 2004 r.)² oraz w kolejnych wersjach *Podręcznika Kontroli Instytucji Wdrażającej w ramach II Priorytetu ZPORR 2004-2006 w Województwie Śląskim* (w wersjach z dnia: 16 maja 2005 r., 30 września 2007 r. i 3 października 2008 r.)³, odpowiadały wymogom określonym w art. 38 ust. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r., ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych⁴.

NIK ocenia pozytywnie przeprowadzoną, w uzgodnieniu z Archiwum Państwowym w Katowicach, nowelizację stosowanego w Urzędzie Jednolitego Rzeczowego Wykazu Akt, w wyniku której ustalono dla ZPORR kategorię B-10, z dziesięcioletnim okresem archiwizacji dla dokumentacji dotyczącej udzielonej pomocy publicznej oraz okresem archiwizacji do dnia 31 grudnia 2013 r. dla dokumentacji związanej z realizacją projektu.

---

² Dalej jako: „*Podręcznik Procedur Wdrażania*”.

³ Dalej jako „*Podręcznik Kontroli*”.

⁴ Dz. Urz. WE L 161 z 26.06.1999, str. 1-42

6. Pozytywnie ocenić należy kompletność przechowywanej przez Instytucję Wdrażającą dokumentacji, dotyczącej 12 wybranych do badania projektów, tj. wniosków o dofinansowanie projektu, umów o dofinansowanie projektu, sprawozdań z realizacji projektu składanych przez beneficjentów oraz dokumentów z kontroli przeprowadzonych u beneficjentów na miejscu realizacji tych projektów.

Kompletna była również dokumentacja dotycząca czterech objętych badaniem poświadczeń i zestawień wydatków od Instytucji Wdrażającej do Instytucji Pośredniczącej oraz wniosków beneficjentów o płatność, na podstawie których przygotowano ww. poświadczenia i zestawienia.

7. Terminowo przekazano do Instytucji Pośredniczącej raporty o nieprawidłowościach podlegających raportowaniu do Komisji Europejskiej oraz zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu, sporządzone przez Instytucję Wdrażającą za I i III kwartał 2007 r. oraz I i II kwartał 2008 r.
8. Instytucja Wdrażająca opracowała *plan kontroli trwałości projektów realizowanych w ramach Priorytetu 2 ZPORR*, w którym ujęto kontrole pięciu projektów, z tego: trzech - w ramach Działania 2.2 oraz dwóch - w ramach Działania 2.6 ZPORR.

Do dnia 30 września 2009 r. Instytucja Wdrażająca przeprowadziła wszystkie ww. kontrole, w każdym przypadku wydając zalecenia pokontrolne.

9. Zasadę przeprowadzania weryfikacji sprawozdań z realizacji projektu, składanych przez beneficjentów, przez dwóch niezależnych merytorycznie pracowników wprowadzono do stałego stosowania w Urzędzie, w związku z realizacją zaleceń pokontrolnych wydanych w 2007 r. przez Instytucję Pośredniczącą.

Równocześnie stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. W wyniku badania danych, zamieszczonych w systemie informatycznym SIMIK, stwierdzono, że do tego systemu - w wyniku pomyłki - nie wprowadzono danych dotyczących trzech aneksów (z 13 lipca 2005 r., 10 października 2005 r. i 3 lipca 2006 r.), zawartych do dwóch, spośród dwunastu objętych badaniem, umów o dofinansowanie projektu.
2. W wyniku badania list sprawdzających/kart weryfikacji, sporządzonych do objętych badaniem wniosków beneficjentów o płatność oraz wniosków o dofinansowanie projektu stwierdzono, że:
  - w przypadku 4, spośród 12 poddanych badaniu wniosków o dofinansowanie projektu,

na karcie weryfikacji wniosku nie wpisano danych osoby akceptującej wniosek, pomimo iż na kartach tych widniały pola przewidziane na taki wpis, wymagające podania imienia i nazwiska, funkcji, nazwy instytucji oraz podpisu ww. osoby (z tego: w 3 przypadkach w polu dotyczącym osoby akceptującej wniosek nie było żadnego wpisu, a w 1 przypadku - był nieczytelny podpis, bez podania imienia, nazwiska oraz funkcji). Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Wydziału EFS akceptacji ww. kart dokonywał Zastępca Dyrektora Wydziału Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich, a nie zamieszczenie jego podpisu wynikało z pomyłki.

3. NIK ocenia negatywnie niezrealizowanie bądź nieterminowe wykonanie zaleceń, jakie wydano w wyniku przeprowadzonych w Instytucji Wdrażającej kontroli i audytów dotyczących elementów systemu zarządzania i kontroli. W rezultacie badania siedmiu (na osiem) ww. kontroli i audytów stwierdzono siedem takich przypadków, a mianowicie:

a) trzy zalecenia, wynikające z audytu wewnętrznego przeprowadzonego w 2005 r. przez Zespół Audytu Wewnętrznego Urzędu, w zakresie Działań 2.2 i 2.6 ZPORR, z terminem realizacji wyznaczonym do października 2006 r., dotyczące:

- wprowadzenia odrębnej regulacji procedury dotyczącej przyjmowania zabezpieczeń należytego wykonania umów od beneficjentów – zalecenie to zrealizowano w Podręczniku Kontroli z dnia 30 września 2007 r.,
- dokonania aktualizacji Podręcznika Procedur Wdrażania i Podręcznika Kontroli, odzwierciedlającej faktyczny i zgodny z przepisami prawa i wytycznymi sposób postępowania – zalecenie to zrealizowano w Podręczniku Kontroli z dnia 30 września 2007 r. (była to pierwsza, dokonana po zakończeniu ww. audytu, aktualizacja Podręcznika Kontroli, która została zaakceptowana przez Instytucję Pośredniczącą),
- przyjęcia regulacji, określającej wymagania dotyczące zabezpieczenia dokumentacji przed nieupoważnionym dostępem (odrębnych procedur dotyczących dostępu do dokumentów przechowywanych w Wydziale) – nie zrealizowano do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Ponadto stwierdzono, że Zespół Audytu Wewnętrznego nie przeprowadzał czynności sprawdzających realizację ww. zaleceń, pomimo iż w toku kontroli systemu zarządzania i kontroli ZPORR, jaką przeprowadzono w dniach 13 czerwca – 4 lipca 2007 r. przez Instytucję Pośredniczącą, Audytor Wewnętrzny Urzędu podał, że *„audyt sprawdzający zostanie przeprowadzony w momencie zaktualizowania Podręcznika*

Procedur Instytucji Wdrażającej dla ZPORR”. Do dnia 30 września 2009 r. audytu takiego nie przeprowadzono.

b) jedno zalecenie, z kontroli przeprowadzonej w 2006 r. przez Urząd Kontroli Skarbowej, z terminem realizacji wyznaczonym do dnia 19 czerwca 2006 r. (tj. 30 dni od następnego dnia po dniu otrzymania Wyniku kontroli), dotyczące:

- wpisywania daty ostatecznego zatwierdzenia wniosków o płatność przy podpisie Marszałka Województwa/Upoważnionej osoby na listach sprawdzających - pełnej realizacji tego zalecenia nie zapewniono, pomimo iż w piśmie z dnia 17 lipca 2006 r. poinformowano UKS o jego wykonaniu (stwierdzając, że: *„w zakresie podpisywania listy sprawdzającej do wniosków beneficjentów o płatność przez Marszałka/Wicemarszałka/innego upoważnionego Członka Zarządu ściśle przestrzegana jest zasada wpisywania dat złożenia podpisu”*, a *„dla wniosków zaakceptowanych po 30 maja 2006 r. daty wprowadzane są na bieżąco zgodnie z rzeczywistym terminem podpisania list sprawdzających”*).

W wyniku badania list sprawdzających 20 wniosków o płatność, w 5 przypadkach stwierdzono brak daty przy podpisie Marszałka lub upoważnionej przez niego osoby, z tego w 3 przypadkach, dotyczących wniosków złożonych po upływie terminu na wykonanie ww. zalecenia (tj. w dniach: 8 grudnia 2006 r., 15 marca 2007 r. i 7 października 2008 r.).

c) trzy zalecenia, z kontroli przeprowadzonej w 2007 r. przez Instytucję Pośredniczącą, z terminem realizacji wyznaczonym do dnia 2 listopada 2007 r. (tj. 60 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych), dotyczące:

- sporządzenia rejestru osób uprawnionych do wglądu w raporty o nieprawidłowościach i jego aktualizowania wraz z każdą zmianą personalną. W toku kontroli przeprowadzonej w kwietniu 2008 r. Instytucja Pośrednicząca stwierdziła brak realizacji ww. zalecenia, pomimo że w odpowiedzi na ww. zalecenie (udzielonej pismem Marszałka Województwa z dnia 2 listopada 2007 r.) poinformowano Wojewodę Śląskiego m.in., że *„Sporządzono rejestr osób upoważnionych do wglądu w raporty o nieprawidłowościach. Rejestr wraz z informacjami o nieprawidłowościach przechowywany jest w jednym segregatorze”*,
- uzupełnienia Podręcznika Kontroli w zakresie opisu procesu weryfikacji polityk wspólnotowych, w toku kontroli przeprowadzonej w kwietniu 2008 r., Instytucja Pośrednicząca stwierdziła brak realizacji ww. zalecenia. Pomimo iż w odpowiedzi na

zalecenia pokontrolne z ww. kontroli (udzielonej pismem Marszałka Województwa z dnia 2 listopada 2007 r.) zadeklarowano, że „*Podręcznik Kontroli zostanie aneksowany - uzupełniony o zapisy w zakresie opisu procesu weryfikacji polityk wspólnotowych*”. Podręcznika nie uzupełniono (aneksowano) w ww. zakresie,

- uzupełnienia Podręcznika Kontroli w zakresie pełnienia nadzoru nad Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach (dalej jako: „WUP”), pomimo iż w odpowiedzi na zalecenia pokontrolne z ww., przeprowadzonej w 2007 r. kontroli (udzielonej pismem z dnia 2 listopada 2007 r.), zadeklarowano że „*Podręcznik Kontroli zostanie aneksowany - uzupełniony o zapisy w zakresie pełnienia nadzoru nad WUP w Katowicach*”. Podręcznika nie uzupełniono (aneks) w ww. zakresie⁵. W toku kontroli przeprowadzonej w kwietniu 2008 r. Instytucja Pośrednicząca stwierdziła brak realizacji ww. zalecenia, podkreślając, że nadzór nad jednostkami podległymi, w tym nad WUP, powinien być opisany w Podręczniku oraz wydała zalecenie aktualizacji ww. Podręcznika.

4. W Urzędzie założono „*Bazę nieprawidłowości*”, do prowadzenia której Instytucje Wdrażające oraz Pośredniczące ZPORR zobligowano w grudniu 2007 r.⁶ Prowadzono ją w formie elektronicznej w programie Microsoft Excel.

NIK ocenia negatywnie wykazywanie w „Bazie nieprawidłowości” błędnych danych o kwotach odzyskanych. Stwierdzono bowiem, że w 5 przypadkach (spośród 28 pozycji, w których wykazano kwoty w kolumnie „*Całkowita kwota nieprawidłowości*”) ujęto błędną kwotę odzyskanej należności głównej lub kwotę odzyskanych odsetek, z tego: w 3 przypadkach - błędną kwotę należności głównej oraz kwotę odsetek, a w 2 przypadkach - błędną kwotę odsetek. Za prowadzenie ww. „Bazy”, w tym poprawność zamieszczanych w niej danych, odpowiedzialni byli pracownicy Wydziału EFS.

Za powyższe uchybienia i nieprawidłowości odpowiedzialny był Dyrektor wydziału wykonującego w Urzędzie obowiązki Samorządu Województwa Śląskiego, związane z pełnieniem roli Instytucji Wdrażającej w ramach Działań 2.2 i 2.6 ZPORR (pierwotnie Wydział Programowania Rozwoju Funduszy Europejskich, a od dnia 4 maja 2007 r. – Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego).

---

⁵ Procedura sprawowania nadzoru nad WUP uregulowana została natomiast w odrębnym dokumencie - w „*Szczegółowych wytycznych dotyczących nadzoru nad działalnością Wojewódzkiego Urzędu Pracy*” przyjętych jako załącznik do uchwały Zarządu Województwa z dnia 24 stycznia 2008 r.

⁶ Zgodnie z *Protokołem ze spotkań dotyczących nieprawidłowości – oszustw oraz nadużyć finansowych w zakresie realizacji projektów w ramach ZPORR*, zorganizowanych przez Instytucję Zarządzającą ZPORR w dniach 12-13 grudnia 2007 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Prawidłowe zamieszczanie wymaganych podpisów na listach sprawdzających/kartach weryfikacji, sporządzanych dla poszczególnych dokumentów, składanych przez beneficjentów w toku realizacji projektu.**
- 2. Skorygowanie danych zamieszczonych w prowadzonej przez Instytucję Wdrażającą „Bazie nieprawidłowości” oraz zapewnienie poprawności wszystkich informacji w niej ujmowanych.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Marszałka, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.